

CZARNO (13) *av*

[Cf CZARNY *sg n N*]

a *pochylone*, o *jasne*.

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. W kolorze czarnym, najciemniejszym; *nigro colore Cn* (12) : tłucz ten blaywas á włoż na panew y tę oliwę wley/ wltaw na ogień á warz tak długo miełzaiącz: aż będzie czarno *FalZioł* V 107; Iełth yeden ymyenyem Ian pacholek wółfowathi trocha czarno. *LibMal* 1545/94; Aleś Kruczkú wybielał/ bom cie czarno widał *RejZwierz* 116, 113v; Nigrefacio, Czarno fárbuyę/ czernię. *Mącz* 247a, 247a [3 r.]; Wálerian ieden pan Rzymfki gdy mu Regillá żoná iego była vmárłá/ ktorey ták bárzo żáłował/ że záwždy w ciemnym gmáchu przy świcy fiadał/ czarno wżytko obbić dał/ y czarny łtoł przed łobą połtáwić kazał. *RejZwierz* 153v; Czarno chodziłem [*Pullatus ambulavi*] opócz vpalenia *BudBib Iob* 30/28.

Zwrot: »(u)rodzić się czarno« [*szyk zmienny*] (2): *RejZwierz* 70v; Bo łnádnie Koleriká poznał y po łierści/ bo łie vrodzi czarno/ Melánkolik łifowáto/ Flegmátyk bládo/ Krewnik z biálá rumiáno. *RejZwierz* 6v.

2. *Źle, niesprawiedliwie, niesłusznie* (1) :

Przysłowie: Gdyż thu łą wypifáne dziwne łpráwy iego/ Acz nie dla náuczonych/ ále dla profłtego/ By obierał gđzye czarno/ á gđzye biáło bywa *RejWiz* A9.

ZZa